SUOMEN
OLYMPIAKOMITEA

LISÄÄ AIKUISLIIKKUJIA URHEILUSEUROIHIN – SELVITYSTYÖN YHTEENVETOA JA JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Ulla Nykänen

2.2.2022 Seurakehittämisen verkostotapaaminen

Lisää aikuisliikkujia urheiluseuroihin – näkökulmia aiheeseen julkaistu

- **26 haastattelua, 12 seuraesimerkkiä**
- Seuroja (12)
  - 10 eri lajia
- Lajiliittoja (2)
- Liikunnan aluejärjestöjen hankkeita (2)
- Kuntia (2)
- Liikunnan pienyrittäjiä (2)
- Osallistujia/harrastajia (3)
- Tutkijoita (3)

- Sparrausta Seurakehittäjien verkostossa

Aiheeseen liittyviä tutkimuksia/artikkeleita

- Mäkinen, Lämsä (2021). Mitkä ovat liikuntapolitiikan vaihtoehdot?
- Itkonen, Aarresola, Huhtanen (2020). Koronakriisi haastaa seuratoimijat
- Koski & Mäenpää (2018). Suomalaiset liikunta- ja urheiluseurat muutoksessa 1986-2016.

Aikuisia nyt jo 80 prosenttia väestöstä

Väestö iän mukaan 1900-2018 ja ennuste 2019-2070

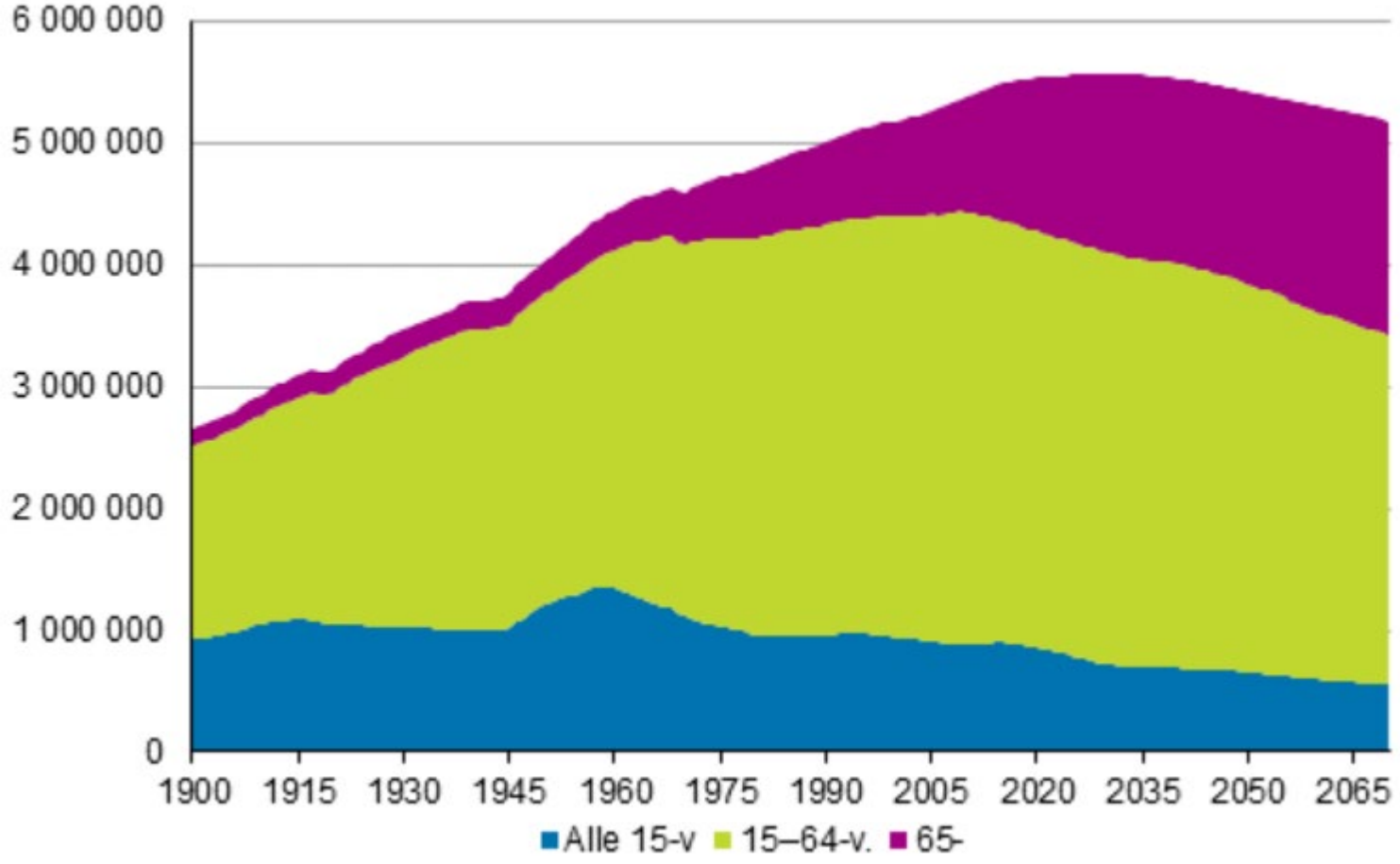

2020-2050: Alle 15 v. määrä vähenee n. 160 000, yli 65 v. määrä kasvaa n. 330 000!

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestöennuste. Tilastokeskus 2018.

Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestö iän mukaan 1900–2018 ja ennustettu 2019–2070. Tilastokeskus 2019.

Vuoteen 2035 mennessä monet kunnat menettävät jopa kolmasosan nuoristaan.

Timo Aro, konsulttitoimisto MDI, 2021

Yhteiskunnan muutos heijastuu seuratoimintaan

- 1990-luvulta vauhdittunut yhteiskunnan markkinoistuminen ja yksityisen sektorin palvelutuotannon kasvu jatkuu edelleen
- Vuonna 2010 aikuisia liikkui ensimmäistä kertaa enemmän yksityisellä puolella kuin seuroissa (Kansallinen liikuntatutkimus 2009-2010)
- Ala-Vähälä ym. (2021): Liikunnan talous Suomessa vuonna 2018
  - Urheilu- ja liikuntaseurojen talouden volyymi on arvioilta 800 M€
  - Liikunta-alan yritysten liikunta- ja urheilutoiminnan kokonaisliikevaihto oli 1 086,4 M€
- Valtaako yksityinen puoli aikuisliikunnan kannattavan markkinan ja seuroille jää taloudellisesti haastavampi osuus (lasten toiminta ja kilpaurheilu)?

Missä 15-74-vuotiaat liikkuvat?

Taulukko 2. Harrastamisen kontekstien osuudet koko väestössä ja sukupuolittain

	Kaikki	Nainen	Mies
Yksityinen yritys	14,9	21,6	8,3
Liikunta- tai urheiluseurassa	13,3	10,3	16,3
Muussa yhdistyksessä tai järjestössä	8,5	7,4	9,6
Muuten kunnan tai kaupungin järjestämänä ohjattuna toimintana	6,5	8,2	4,9
Kansalais- tai työväenopistossa	6,1	9,7	2,5
Työpaikan järjestämänä	4,3	3,0	5,6
Koulun/oppilaitoksen järjestämänä, oppilaitoksen liikunta-/urheilukerhossa	3,2	3,8	2,6
Seurakunnassa	1,2	1,1	1,4
Omatoimisesti yksin	66,0	68,9	63,1
Omatoimisesti ryhmässä, kaveriporukassa	34,0	31,8	36,2

Mononen, K. ym. 2019. Liikunnan ja urheilun harrastaminen.
Teoksessa: J. Mäkinen, J. (toim.) 2019. Aikuisväestön liikunnan harrastaminen, vapaaehtoistyö ja osallistuminen 2018. KIHUn julkaisusarja, nro 67.
Jyväskylä: Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus.

Seuraesimerkit - hyviä malleja ja käytäntöjä eri kohderyhmille

- 1 Koripalloseura 1: hankkeen kautta vakiinnutettu aikuisten kuntopiiriryhmä lasten harjoitusten ohessa
- 2 Jalkapalloseura 1: seuran sisällä yksittäisen aktiivisen toimijan perustamat naisharrastejoukkueet
- 3 Voimisteluseura: seuran ja kunnan yhteistyöryhmät
- 4 Koripalloseura 2: tulospalkatun henkilön perustamat kuntokoripalloryhmät
- 5 Golfseura: matalan kynnyksen tutustumiskurssi uusille harrastajille
- 6 Jalkapalloseura 2: tapahtumatyyppinen toiminta ikäihmisille
- 7 Judoseura: lajisovellus matalan kynnyksen toiminnaksi seuraan

Seurojen aikuisliikuntaan vaikuttavia tekijöitä – havaintoja haastatteluista

1. Seuran kiinnostus ja halukkuus aikuisliikunnan järjestämiseen
2. Yksilön kiinnostus ja halukkuus aikuisliikunnan järjestämiseen seurassa
3. Seuratoiminnan, lajikulttuurin ja yhteiskunnan muutos
4. Aikuiset kohderyhmänä: kohderyhmän ja tarpeiden tunnistaminen
5. Toiminnan matala kynnys ja saavutettavuus
6. Ohjaajakysymys
7. Tilakysymys
8. Uudenlaista ajattelua ja toimintamalleja

Mitä ajatuksia nostetut tekijät seurakehittäjissä herättivät (16.11.2021)

Mentimeter

Alkusliikunta tarjoaa nykyään paremmin uusia palveluja jota ei aikaisemmin ollut

Seurakenttä on laaja ja monimuotoinen. Miten aikuisharrastajia saadaan seura/liitto toiminnan alle?Mihin seuraa/liittoa tarvitaan?

Miten houkutella uusia ohjaajia seurapuolelle? Aikuisliikunnan kynnys oltava matala. Tilaratkaisu uusiksi, mennään sinne missä osallistujat ovat. Arvopohjassa nähtävä hyvinvointi ennen kilpailua.

Asiakaspolku osallistujalähtöisen toiminnan kehittämisen tukena

- Konkreettisia vinkkejä ennen-aikana-jälkeen

Noin 40% aikuisväestöstä harkitsee aloittavansa yhden tai useamman uuden harrastuslajin seuraavan vuoden aikana.

Mononen ym. 2019

Globaalit aikuisliikunnan markkinat vs. seuratoiminnan markkinat - millä pelikentällä teidän seurat toimivat?

Aikuisliikunnan markkinoilla ei pelata vain kansalaistoiminnan pelisäännöillä vaan tulee tuntea myös markkinatalouden toimintalogiikat.

Seuratoiminnan ja yksityisen puolen hyvien käytäntöjen yhdistäminen

- Yhteisöllisyys
- Arvopohja
- Lajivalmennusosaaminen
- Kilpailujärjestelmät

Tulevaisuuden osaamistarve = ammattimaisuus?

- Asiakaslähtöisyys
- Markkinointiviestintä
- Tuotteistus ja palvelumuotoilu
- Tehokkaat prosessit
- Taloudellisesti kestävä toiminta ja skaalattavuus

Kiinnostaako mahdollisuus päätöksentekoon? Mitä arvoa jäsenyys luo?

Mitä tekisit toisin, jos tarkastelisit toimintaa yrittäjän silmälasit päässä?

Aikuisliikunta ei tarvitse seuratoimintaa mutta seuratoiminta tarvitsee aikuisliikuntaa

- ehditäänkö seuratoiminnassa vielä mukaan aikuisliikunnan markkinoille?

Mikä estää hyvien mallien skaalautumisen urheiluseuroissa?

Mikä auttaisi, jotta uutta tarvittavaa osaamista saadaan urheiluyhteisöön ja hyvät mallit siirtyvät käytäntöön?

Kysymyksiä keskusteltavaksi eri urheilujärjestöissä

- Mitä ollaan edistämässä ja millä toimintalogiikoilla?
- Mikä on Olympiakomitean näkemys aikuisten liikkumiseen? Entä mikä on lajiliittojen ja muiden liikuntajärjestöjen sekä rahoittajan näkemys aikuisten liikkumiseen?
- Millaisia taloudellisia tukimuotoja voisi jatkossa olla aikuisliikunnan käynnistämiseksi seuroissa nykyisten tukimuotojen lisäksi tai niitä aikuisliikuntaan laajentamalla?
- Mikä on seuratoiminnan tulevaisuus? Mitä tarkoittaa ammattimainen seuratoiminta?
- Mikä on kansalaistoiminnan tulevaisuus? Kuka ottaa siitä vastuun?

Miten me seuratoiminnassa valitsemme?

”Onnistuminen on asenne. Se on avoimuutta uusille ideoille, halukkuutta kuunnella, innokkuutta oppia, halua kasvaa ja joustavuutta muuttua.”

Barbara "BJ" Gallagher Hateley

“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”
“Hullua on toistaa samaa tekemistä, mutta odottaa erilaisia lopputuloksia.”

vs.

Seurakehittäjien työn tueksi

- 2 painettua Lisää aikuisliikkujia urheiluseuroihin – julkaisua haettavissa Sporttitalosta, 4.krs Olympiakomitean mustalta pöydältä
- Materiaalipaketti/esitysdiat pp-muodossa seurakehittäjien Teamsista (Tähtiseuratoiminta – Yleinen – Tiedostot – Seurakehittäjäverkoston tilaisuuksien materiaaleja – Lisää aikuisliikkujia urheiluseuroihin)
  - Saa käyttää omiin esityksiin sopivia slideja
  - Käytä kokonaisina slideina, älä muokkaa niiden sisältöjä
- Tavoitteena koulutus kevytyrittäjyydestä keväälle
- Aikuisliikunnan työpajat
  - 29.3. klo 9-11.30
  - 25.10. klo 9-11.30

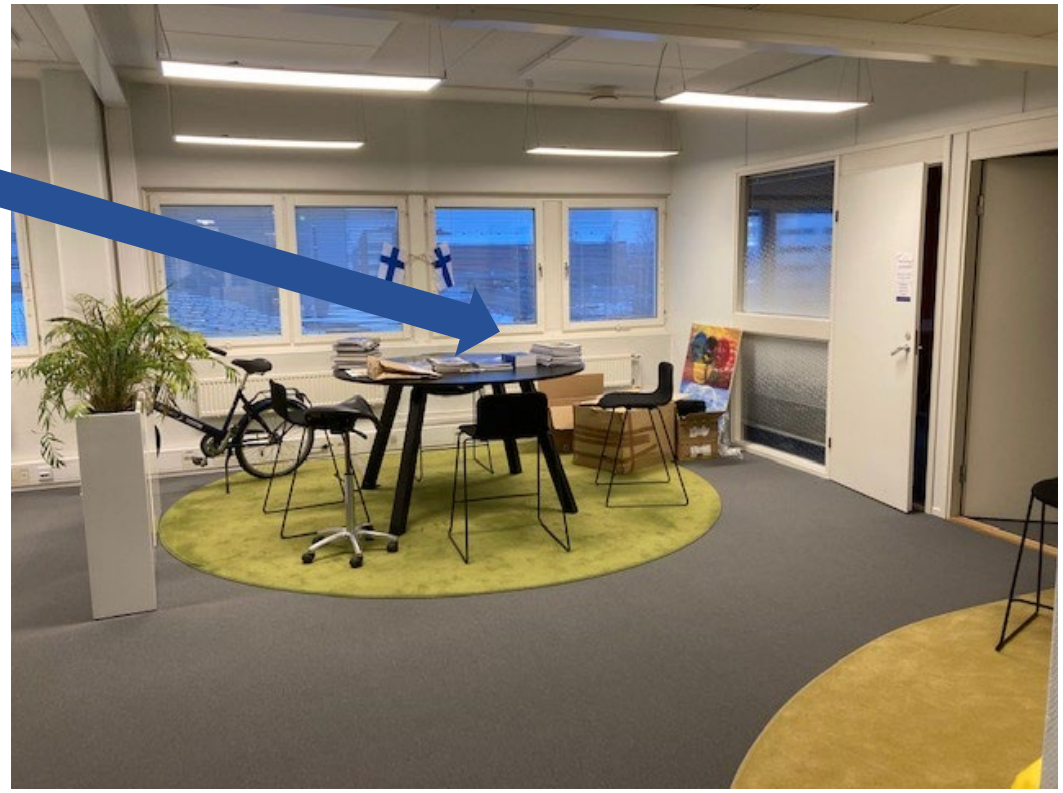

Ongelma harvoin ratkeaa samalla tasolla kuin se on syntynyt

- Albert Einstein -